

Atelier „Schimbările climatice și Oceanul”

Atelierul este dedicat temei „**Schimbările climate și Oceanul**”, având ca obiective implicarea tinerilor în dezbaterile privind criza climatică – prin metode non-formale și participative. Înainte de desfășurarea de workshop-ului, participanții vor primi o broșură cu câteva informații relevante pentru a fi la curent cu cele ce urmează să se desfășoare.

Abordarea unei teme precum schimbările climatice într-un mod accesibil și captivant pentru tineri necesită adaptarea informațiilor la nivelul lor de înțelegere și utilizarea unor metode interactive. În acest sens, următoarele lucruri au fost luate în considerare:

- 1. Utilizarea de exemple concrete** – prezentarea de exemple reale și tangibile ale efectelor schimbărilor climatice, cum ar fi creșterea nivelului mării, fenomenele meteorologice extreme sau impactul asupra speciilor de animale.
- 2. Utilizarea de imagini și grafice** – aceste elemente ajută la clarificarea conceptelor complexe.
- 3. Explicarea termenilor tehnici** – în broșura creată termenii științifici sau tehnici au fost explicați în termeni simpli pentru a asigura înțelegerea conținutului.
- 4. Încurajarea întrebărilor** – pe parcursul activității, tinerii vor fi încurajați să adrese întrebări, dacă sunt curioși în privința unui anumit aspect.

Vorbitul despre schimbările climatice într-un mod empatic, interactiv și relevant pentru interesele și experiențele tinerilor îi poate ajuta să înțeleagă mai bine importanța subiectului și să se simtă motivați să acționeze în consecință.

Atelierul se va desfășura conform structurii care se găsește mai jos. Pentru o bună desfășurare a atelierului va fi nevoie de un facilitator care să se asigure că întâlnirea decurge corespunzător, de asemenea, este recomandat ca în cadrul World Caffe-ului, să existe la fiecare masă câte un membru care să modereze și să angreneze membrii fiecărui grup pentru a se asigura că fiecare dintre aceștia își expune ideile/părerile.

Câteva informații utile pentru traineri – pe lângă broșura creată pentru a fi distribuită participanților înainte de desfășurarea atelierului (pe care o pot consulta inclusiv trainerii), mai jos se regăsesc câteva informații despre unele dintre subiectele de interes legate de schimbările climatice: biodiversitatea – și cum ne afectează pe noi oamenii pierderea acesteia, dar și date generale privind poluarea și managementul deșeurilor.

Biodiversitatea la nivel global se referă la varietatea vieții în toate formele sale, de la microorganisme și plante la animale și ecosisteme complexe. Este rezultatul evoluției timp de miliarde de ani și reprezintă o rețea complexă de interacțiuni dintre organisme și mediul lor.

Aspecte cheie ale biodiversității la nivel global includ:

- 1. Diversitatea speciilor:** aceasta se referă la numărul și varietatea speciilor de organisme care trăiesc pe Pământ. Fiecare specie are un rol unic în ecosistemul și contribuie la echilibrul ecologic.
- 2. Diversitatea genetică:** aceasta se referă la varietatea de gene și trăsături genetice din cadrul unei specii. Diversitatea genetică este esențială pentru adaptarea speciilor la schimbările de mediu și pentru dezvoltarea de noi caracteristici.
- 3. Diversitatea ecosistemelor:** ecosistemele includ o varietate de habitate și interacțiuni dintre organisme și factorii abiotici. De la păduri și oceane până la deșerturi și mlaștini, fiecare ecosistem are un rol unic în menținerea echilibrului global.

Importanța biodiversității la nivel global:

–**Stabilitate ecologică:** biodiversitatea contribuie la stabilitatea ecosistemelor și la capacitatea acestora de a face față schimbărilor. Speciile și ecosistemele diversificate sunt mai reziliente la perturbări și la introducerea de specii invazive.

–**Servicii ecosistemice:** biodiversitatea oferă o serie de "servicii" umane esențiale, precum polenizarea plantelor, purificarea apei, îmbunătățirea solurilor și reglarea climatului.

–**Resurse alimentare și medicinale:** o mare parte din alimentele și medicamentele consumate de oameni provin din surse naturale și specii diverse. Biodiversitatea oferă resurse pentru hrană, medicamente și materiale.

–**Cercetare științifică:** organismele diverse furnizează oportunități pentru înțelegerea evoluției, a funcționării genetice și a interacțiunilor ecologice.

Pierderea biodiversității la nivel global are un impact semnificativ asupra mediului, economiei și societății umane. Aceste efecte negative se resimt la multiple niveluri și pot avea consecințe serioase pe termen lung. Iată câteva moduri în care pierderea biodiversității ne afectează:

– **Slăbirea ecosistemelor:** Biodiversitatea este cheia funcționării sănătoase a ecosistemelor. Reducerea diversității speciilor poate slăbi capacitatea ecosistemelor de a oferi servicii vitale, precum purificarea apei, polenizarea culturilor și reglarea populațiilor de dăunători.

– **Reducerea resurselor alimentare:** Pierderea diversității genetice în culturile agricole și în sursele alimentare din natură poate duce la vulnerabilitate față de boli și schimbări climatice, ceea ce poate afecta rezervele de hrană și securitatea alimentară.

– **Impact asupra economiei:** Ecosistemele sănătoase și biodiverse susțin economiile prin furnizarea de resurse naturale, cum ar fi lemnul, fibrele, medicamentele și alimentele. Pierderea biodiversității poate avea un impact negativ asupra industriei și a locurilor de muncă.

– **Sănătatea umană:** Biodiversitatea contribuie la furnizarea de surse de hrană, medicamente și regularea bolilor prin intermediul ecosistemelor sănătoase. Pierderea acestei diversități poate avea efecte neașteptate asupra sănătății umane.

- **Dezastrul ecologic:** Reducerea biodiversității poate duce la degradarea accelerată a ecosistemelor și la schimbări în structura și funcționarea acestora, ceea ce poate provoca dezechilibre și chiar colapsuri ecologice.
- **Pierderea oportunităților științifice și medicale:** Organismele diverse sunt surse bogate de informații pentru cercetare științifică și dezvoltarea de medicamente. Pierderea speciilor poate însemna pierderea unor oportunități importante pentru inovație și descoperiri medicale.
- **Estetică și sănătatea mentală:** Biodiversitatea oferă o varietate de peisaje și experiențe estetice, contribuind la binele mental și la conexiunea umană cu natura.
- **Impactul asupra comunităților indigene și locale:** Multe comunități indigene și locale sunt strâns legate de mediul lor și depind de resursele naturale. Pierderea biodiversității poate afecta tradițiile și sustenabilitatea acestor comunități.
- **Agravarea schimbărilor climatice:** Ecosistemele diverse pot juca un rol în captarea carbonului și în reglarea schimbărilor climatice. Pierderea biodiversității poate contribui la intensificarea schimbărilor climatice.

Biodiversitatea la nivel global se confruntă cu amenințări semnificative din cauza schimbărilor climatice, distrugerii habitatelor, poluării și exploatării excesive a resurselor. Protejarea și conservarea biodiversității sunt esențiale pentru menținerea echilibrului ecologic și pentru asigurarea unui viitor durabil pentru toate formele de viață de pe Pământ.

Poluarea și managementul deșeurilor sunt probleme globale importante care au un impact semnificativ asupra mediului și sănătății umane. Iată câteva date relevante despre poluare și gestionarea deșeurilor la nivel global:

Poluare:

1.Emisiile de CO2: Emisiile globale de dioxid de carbon (CO₂) din surse legate de energie, cum ar fi arderea de combustibili fosili, sunt principala cauză a încălzirii globale și a schimbărilor climatice.

2.Poluarea Aerului: Poluarea aerului este legată de sănătatea umană precară și la nivel global, cauzează milioane de decese premature în fiecare an. Particulele fine (PM_{2.5}) și ozonul la nivelul solului sunt câteva dintre poluanții principali.

3.Poluarea Apei: Poluarea apei este cauzată de substanțe chimice, deșeuri industriale și domestice, precum și de pesticide și nutrienți din agricultură, și poate afecta grav viața acvatică și aprovizionarea cu apă potabilă.

4.Poluarea Solului: Poluarea solului poate fi rezultatul depozitării necorespunzătoare a deșeurilor toxice, a utilizării excesive a pesticidelor și a altor substanțe chimice în agricultură, având impact asupra fertilității solului și a sănătății plantelor.

Managementul Deșeurilor:

1.Deșeuri Plastice: Problema deșeurilor plastice este gravă, cu milioane de tone de plastic ajungând în oceane în fiecare an. Plasticul persistent în mediu și poate cauza daune grave ecosistemelor marine și sănătății umane.

2.Deșeuri Electronice: Creșterea consumului de aparate electronice a dus la o creștere semnificativă a deșeurilor electronice. Multe componente ale acestor echipamente conțin substanțe periculoase pentru mediu.

3.Deșeuri Alimentare: Aproximativ o treime din producția globală de alimente este irosită sau pierdută, contribuind la degradarea mediului prin emisii de gaze cu efect de seră și deșeuri.

4.Gestionarea deșeurilor în Țările în dezvoltare: În multe țări în dezvoltare, infrastructura pentru gestionarea deșeurilor este limitată. Deșeurile nesupravegheate și necorespunzător tratate pot cauza poluarea solului, a apei și a aerului.

5.Reciclarea și economia circulară: În ultimii ani, accentul s-a pus din ce în ce mai mult pe reciclare și pe promovarea economiei circulare, care implică reducerea, reutilizarea și reciclarea resurselor pentru a minimiza producerea deșeurilor și impactul asupra mediului.

Este important să se ia măsuri colective la nivel global pentru a aborda aceste provocări și pentru a promova practici durabile de gestionare a deșeurilor și de reducere a poluării, în scopul protejării mediului și a sănătății publice.

STRUCTURĂ ATELIER

Schimbările climatice și Oceanul
DOCC – Don't call it change

I. Introducere – prezentarea pe scurt organizației, proiectului și a workshop-ului (10 min)

II. Icebreaker (10 min)

III. Prezentare: Criza climatică – ce este, cauze și efecte (20 min)

IV. World Cafe (1:10 h aprox.)

a. *Impactul creșterii nivelului mării asupra comunităților costale:* Tinerii pot discuta despre modul în care creșterea nivelului mării afectează mediul și stilul de viață al comunităților costiere din diferite regiuni (ex. Țările implicate în proiect – România, Grecia, Italia, Polonia și Letonia). **(10 min)**

b. *Cum putem cultiva o atitudine de respect și responsabilitate față de ocean?* – Această discuție se concentrează pe modul în care tinerii pot dezvolta o atitudine empatică față de ocean și pot fi responsabili în acțiunile lor pentru a-l proteja și conserva. **(10 min)**

c. *Poluarea plasticului în oceane și soluții sustenabile:* Se va discuta despre efectele negative ale poluării cu plastic asupra oceanului și se vor identifica soluții inovatoare pentru a reduce utilizarea de plastic și a îmbunătăți gestionarea deșeurilor. **(10 min)**

d. *Protejarea biodiversității marine și conservarea speciilor în pericol:* Se va discuta despre amenințările la adresa biodiversității marine și dezvoltati strategii pentru protejarea speciilor în pericol de dispariție. **(7 min)**

e. *Implicarea tinerilor în acțiuni climatice:* se vor identifica modalități prin care tinerii pot fi implicați active în combaterea schimbărilor climatice și a problemelor legate de ocean. Ce fel de activități ar fi atractive pentru ei și în același timp – benefice pentru mediu. **(7 min)**

f. *"Educație pentru sustenabilitate și protecția mediului: Cum putem conștientiza mai bine comunitățile și tinerii?"* – Tinerii pot explora modalități inovatoare de a transmite informații despre criza climatică și protecția oceanului către comunități și colegi de școală. **(5 min)**

g. *"Influențarea deciziilor politice pentru combaterea crizei climatice"* – Tinerii pot explora modalități de a-și face auzită vocea și de a influența deciziile politice legate de protejarea mediului și climă. **(5 min)**

h. **Concluzii – 15 min**

V.Pauză – 15 min

VI.Energizer – 7 min

VII.Dezbatere – 1:40 h

În privința pregătirii participanților, se va merge pe o dezbatere improvizată, subiectul dezbaterii fiind anunțat cu puțin timp înainte, participanții având un timp limitat de pregătire.

Ca metodă de dezbatere: dezbaterea australiană: este nevoie (orientativ) de 6 persoane (3 pentru argumentele pro-, 3 pentru argumentele contra), care vor vorbi succesiv. Fiecare dintre cele 3 persoane ca avea un rol: primul vorbitor – promotorul (în cazul în care este în favoarea propunerii) sau adversarul (în cazul în care este împotriva). Al doilea vorbitor: Counter-argument. Al treilea vorbitor: căpitan sau consilier. Acești vorbitori intervin: unul în favoarea afirmației, unul împotriva. Deci, până când toți au intervenit. Timpul va fi împărțit după cum urmează: pentru fiecare dezbatere se vor aloca 15 minute ca participanții să își pregătească argumentele și 15 minute dezbaterea propriu-zisă.

Exemple de afirmații ce pot constitui subiectul dezbaterii:

- Tinerii au un rol esențial în combaterea crizei climatice și în promovarea protecției oceanului, dar nu li se acordă suficientă putere de decizie.
- Schimbările climatice sunt rezultatul natural al ciclurilor climatice și nu sunt cauzate de activitățile umane.
- Construirea barierelor și digurilor este soluția potrivită pentru a proteja comunitățile costiere/din zona de coastă de creșterea nivelului mării cauzată de criza climatică.
- Taxarea produselor din plastic și subvenționarea celor ecologice este o metodă eficientă de reducere a poluării cu plastic.
- Grădinile zoologicele și grădinile botanice joacă un rol important în educarea și sensibilizarea publicului cu privire la conservarea biodiversității.

VIII.Concluzii, Feedback și mulțumiri – 10 min

Pentru partea de feedback – se va folosi EU survey.

Ideii pentru icebreaker

Întru cât este important să acordăm timp pentru a ne cunoaște puțin cu participanții, câteva propuneri pentru această parte a atelierului ar fi:

„Eu niciodată n-am...” – se vor spune câteva premise, iar participanții care au făcut acel lucru vor ridica o mână sus.

Exemple de premise:

- Eu niciodată n-am participat la un eveniment de curățare a plajei.
- Eu niciodată n-am folosit pungi de cumpărături reutilizabile.
- Eu niciodată n-am plantat un copac sau nu am participat la un eveniment de plantare de copaci.
- Eu niciodată n-am văzut un documentar despre schimbările climatice.
- Eu niciodată nu am evitat paisele de unică folosință.
- Eu niciodată nu am pus din greșeală materiale reciclabile la gunoi.
- Eu niciodată nu am uitat să închid robinetul în timp ce mă spălam pe dinți.
- Eu niciodată nu m-am folosit de vremea de afară ca scuză pentru a nu ieși cu prietenii.

Ideii pentru energizer

- Un quiz rapid și interactiv, de tipul Kahoot cu întrebări legate de schimbările climatice. (se poate lua în considerare și oferirea unui mic premiu – simbolic – de tip diplomă sau poate un obiect din materiale eco-friendly)
- Poveste colectivă: Începe o poveste cu o propoziție și cere fiecărui participant să adauge câte o propoziție în ordinea în care sunt așezați. Aceasta poate deveni o poveste amuzantă și neașteptată.
- Dansul cu numărătoarea: Alege o melodie ritmată și cere participanților să danseze timp de 30 de secunde. După aceea, oprește muzica și rostește un număr. Participanții trebuie să formeze grupuri de câți ani au auzit.

Pentru că tema este una foarte vastă și importantă de înțeles de către participanți, spre finalul atelierului pentru a le stârni în continuare curiozitate li ve vor face câteva recomandări de filme documentare pe care aceștia le pot viziona ulterior. Recomandările de mai jos se regăsesc și în prezentarea care va fi folosită în partea de introducere a atelierului.

Recomandări de documentare:

1. **"An Inconvenient Truth"** (2006) – Regizat de Davis Guggenheim, acest film documentar prezintă eforturile fostului vicepreședinte al SUA, Al Gore, de a aduce în atenția publicului problema încălzirii globale și crizei climatice.
2. **"Mission Blue"** (2014) – Produs de Netflix, acest documentar explorează eforturile oceanografei Sylvia Earle de a proteja oceanele și a conștientiza despre importanța lor în contextul schimbărilor climatice și al conservării biodiversității marine.
3. **"The True Cost"** (2015) – Deși nu este strict un film despre criza climatică, acest documentar abordează subiectul modei rapide și impactul acesteia asupra mediului și schimbărilor climatice.
4. **"A Plastic Ocean"** (2016) – Acest documentar investighează problema poluării cu plastic a oceanelor și a impactului său devastator asupra vieții marine. Filmul subliniază modul în care plasticul ajunge în lanțurile alimentare marine și efectele nocive asupra speciilor marine și a ecosistemelor.
5. **"Before the Flood"** (2016) – Acest film, produs de Leonardo DiCaprio și regizat de Fisher Stevens, urmărește călătoria actorului și activistului în jurul lumii, explorând impactul schimbărilor climatice și soluțiile posibile.
6. **"Our Planet"** (2019) – Această serie documentară produsă de Netflix explorează frumusețea naturii și vulnerabilitatea ecosistemelor în fața schimbărilor climatice. În fiecare episod, se pune accent pe impactul activităților umane asupra mediului.

Materiale necesare:

- pentru prezentare: videoproiector și laptop
- foi de prezență
- diplome pentru participanți
- pixuri
- carioci
- foi A4
- foi de flipchart
- scotch de hârtie - pentru ca participanții să-și poată scrie numele, pentru a fi mai ușoară comunicarea